

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 13 april 2022

Dossiernr. : K31163

Documentnr. : 2022-038333

Verzonden : 14 april 2022

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 26 juli 2021 een aanvraag voor een ontheffing ex artikel 3.26 van de Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen, in verband met het gebruik van het luchtdrukgeweer ten behoeve van de bestrijding van Bruine rat aan de Hoornsedijk 26 te Haren.

De aanvraag is ingediend door Swaving & Kwint V.O.F., Woortmansdijk 24, 9608 TA te Westbroek.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wet natuurbescherming (Wnb) ontheffing te verlenen ten behoeve van de bestrijding van Bruine rat (*Rattus norvegicus*),
 - voor het gebruik van het luchtdrukgeweer met een kaliber van tenminste 22 inch of 5,5 mm en ten hoogste 25 inch of 6,35 mm en een mondingsenergie van minimaal 25 joule en maximaal 80 joule (artikel 3.26, lid 2, onder a, Wnb, jo. artikel 3.13, lid 1, Besluit natuurbescherming (Bnb));
 - met afwijkende munitie, te weten: munitie welke geschikt is voor een luchtdrukgeweer (artikel 3.26, lid 2 onder b, Wnb, jo. art. 3.14, lid 1, Bnb);
 - deze toe te passen op gronden niet zijnde jachtvelden (artikel 3.26, lid 1, onder b, Wnb, jo. art. 3.12, lid 1, Bnb);
 - gebruik van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang (artikel 3.26, lid 2, onder a, Wnb, jo. art. 3.16, lid 1, onderdeel a, Bnb);
 - met gebruik van middelen op, aan of bij het geweer, te weten: een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten (artikel 3.26, lid 2 onder c, Wnb, jo. art. 3.13, lid 4, Bnb);
- II. dat de ontheffing wordt verleend het bestrijden van Bruine rat op het erf en direct daaraan grenzende percelen van Loonbedrijf Woldring, Hoornsedijk 26 te Haren waar de volksgezondheid of gezondheid van aanwezig vee door ratten in het geding kan raken.
- III. de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2027.

- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit:
1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Deenik', with a large, sweeping flourish underneath.

Teamleider VTH

M.D.N. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen erop dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwnummer (dossiernummer) te vermelden

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op Bruine rat met de beschreven methode en middel.
2. Dit besluit geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven. De ontheffinghouder dient op de hoogte te zijn van de beginselen van 'Geïntegreerd plaagdierbeheer', ook wel 'Integrated Pest Management' genoemd.
4. Deze ontheffing is enkel van toepassing voor het doden van Bruine rat op erven en in/aan opstallen van opdrachtgevers aan ontheffingshouder in zijn hoedanigheid als plaagdierbestrijder. Gebruik van het luchtdrukgeweer blijft daarbij begrenst tot binnen de percelen waar inzet van mechanische bestrijdingsmiddelen, als bedoeld binnen het Integrated Pest Management, aantoonbaar noodzakelijk is om overlast en schade door deze diersoorten te bestrijden.
5. Enkel de ontheffinghouder met een geldige jachtakte mag van deze ontheffing gebruik maken.
6. Er mag enkel gebruik van de ontheffing gemaakt worden op gronden waarvan de grondgebruiker een schriftelijke toestemming heeft verleend aan de ontheffinghouder. Uit deze schriftelijke verklaring dient te blijken dat de ontheffinghouder toestemming heeft om het beheer uit te voeren.
7. De ontheffinghouder is verplicht de volgende documenten bij zich te houden en deze op eerste vordering aan de daartoe bevoegde ambtenaren ter inzage te geven:
 - a. een kopie van deze ontheffing;
 - b. een geldige jachtakte;
 - c. de schriftelijke toestemming van de grondgebruiker(s) tot betreding van de desbetreffende gronden door de aanwezige jachtaktehouder(s), zoals bedoeld in voorschrift 6;

Specifieke voorschriften

8. Bij de bestrijding van Bruine ratten mag enkel gebruik worden gemaakt van een luchtdrukgeweer met een kaliber van tenminste 22 inch of 5,5 mm en ten hoogste 25 inch of 6,35 mm en een mondingsenergie van minimaal 25 joule en maximaal 80 joule. Hierbij dient gebruik gemaakt te worden van munitie die voor deze geweren geschikt is en welke zijn ontworpen voor schadebestrijdingsdoeleinden.
9. Deze ontheffing voor het gebruik van het luchtdrukgeweer geldt enkel voor het doden van Bruine rat op het erf en direct daaraan grenzende percelen van Loonbedrijf Woldring, Hoornsedijk 26 te Haren.
10. Deze ontheffing geldt gedurende het hele etmaal. Bij gebruik van het luchtdrukgeweer na zonsondergang en voor zonsopkomst, dient gebruik te worden gemaakt van een kunstmatige lichtbron of enig ander instrument om veilig in de nacht te kunnen schieten.
11. Het is toegestaan om het luchtdrukgeweer te voorzien van een geluidsdemper, dit enkel voor zover het gaat om een systeem passend en bedoeld voor gebruik op een luchtdrukgeweer.
12. Het is niet toegestaan om het geweer te gebruiken vanaf of vanuit een rijdend motorrijtuig dan wel een ander voertuig of luchtvaartuig.
13. De ontheffing mag niet worden gebruikt op zondagen, de nieuwjaarsdag, de tweede paas- en pinksterdag, de beide kerstdagen en de Hemelvaartsdag.
14. Gedode Bruine ratten dienen ter voorkoming van de verspreiding van ziekten onmiddellijk te worden verwijderd en/of vernietigd. Dit betekent dat ze, voor zo ver zij niet voor eigen gebruik (bijvoorbeeld opzetten) worden aangewend, ter destructie moeten worden aangeboden.
15. Alle gedode Bruine ratten moeten worden geregistreerd en jaarlijks in de vorm van een logboek worden gemeld bij de provincie totdat de ontheffing is afgelopen. Melding vindt plaats voor 31 januari van elk nieuw jaar aan het Loket VTH, loketVTH@provinciegroningen.nl, onder vermelding van "K31163 rattenbestrijding, Hoornsedijk 26, Haren - logboek". In de rapportage dient in ieder

geval vermeld te worden: aantallen, soort, datum en tijdstip van afschot. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Overige voorschriften

16. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4, eerste lid van de Wnb.
17. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

Aanvraag ontheffing

Op 26 juli 2021 is door het college van Gedeputeerde Staten een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de artikelen 3.26, eerste lid, onder b en 3.26, tweede lid van de Wet natuurbescherming (Wnb) en de regels gesteld in artikelen 3.13, eerste en vierde lid, 3.14, eerste lid en 3.16, eerste lid, onder a en b van het Besluit Natuurbescherming (Bnb). De ontheffing wordt aangevraagd ten behoeve van de bestrijding van Bruine rat, met behulp van het luchtdrukgeweer, aan de Hoornsedijk 26 te Haren.

De aanvraag is ingediend door Swaving & Kwint V.O.F., Woortmansdijk 24, 9608 TA te Westbroek.

Er wordt ontheffing gevraagd:

- voor het gebruik van een luchtdrukgeweer met daarvoor geschikte munitie;
- voor het gebruik aan/op dit luchtdrukgeweer van kunstlicht (in de vorm van een infrarood lamp), een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten;
- Het luchtdrukgeweer te voorzien van een geluidsdemper, specifiek geschikt en bedoeld voor gebruik op een luchtdrukgeweer;
- Voor het gebruik van het luchtdrukgeweer na zonsondergang en voor zonsopkomst.

De aanvraag is gedaan voor op en aan het erf van een loonbedrijf Woldring aan de Hoornsedijk 26 te Haren.

De aanvrager motiveert dat de ontheffing noodzakelijk is omdat het bestrijden van Bruine rat op betreffende locatie noodzakelijk is vanwege optredende schade aan machines, stroomkabels en isolatiemateriaal en verontreiniging van veevoer door uitwerpselen met de daarbij optredende risico's voor optreden of verspreiding van besmettelijke (dier)ziekten en kapitaalsvernietiging vanwege vervuiling van veevoeder.

De bestrijding van de Bruine rat via andere methoden blijkt steeds lastiger door toenemende beperkingen op het gebruik van andere dodingsmiddelen, waaronder gebruik van pesticiden. Gebruik van het geweer is vooral effectief als dit in de nachtperiode kan gebeuren daar de Bruine rat pas na het intreden van het donker daadwerkelijk actief wordt.

Het gebruik van een luchtdrukgeweer is een geschikt middel om schade en overlast te voorkomen of te beperken. Gebruik van het geweer is enkel toegestaan aan personen die in het bezit zijn van een geldige jachtakte. De aanvrager van deze ontheffing, die tevens de uitvoerder is, is in het bezit van een geldige jachtakte.

Gronden van beslissing

Bruine rat

Bruine rat is van oorsprong een exoot die lang geleden door de scheepvaart vanuit Azië naar Europa is gebracht. Bruine rat is een wijdverspreide soort. Het verspreidingsgebied van Bruine rat strekt zich uit over de gehele wereld. Bruine rat komt voor in allerlei soorten leefgebieden en is een cultuurvolger. De soort leeft bij boerderijen, woningen, stallen, pakhuizen, fabrieken, winkels en stortplaatsen. In waterrijke gebieden komt Bruine rat ook in agrarische gebieden voor.

Bruine rat geniet geen specifieke soortbescherming op grond van de Nederlandse Wet natuurscherming. Het betreft geen soort die op grond van de Europese Habitatrichtlijn is beschermd. Ook is het geen soort die op grond van artikel 3.10 van de Wnb, in samenhang met bijlage Onderdeel A bij de wet, is aangewezen als beschermd. Dit betekent echter niet dat Bruine rat zondermeer gevangen en gedood mag worden. Er is een aantal regels van toepassing op de bestrijding van deze soort. De Wnb bevat verschillende (algemene) regels die ook van toepassing zijn op onbeschermd

en schadeveroorzakende soorten. Daarnaast geldt ook voor deze soort altijd de zorgplicht, zoals benoemd in artikel 1.11 van de Wnb.

Gebruik geweer

In artikel 3.26 van de Wnb zijn regels opgenomen met betrekking tot het gebruik van het geweer. Deze regels houden onder meer in dat het verboden is het geweer te gebruiken op gronden die niet voldoen aan de regels voor een jachtveld (artikel 3.26, lid 1, onder b, Wnb). De regels voor een jachtveld staan in artikel 3.12 van het Bnb. Er geldt onder andere een minimum oppervlakte voor een jachtveld. De aanvrager is voornemens het geweer te gebruiken op gronden die niet voldoen aan deze regels. Daarom is er ontheffing aangevraagd voor dit onderdeel.

In artikel 3.26, tweede lid, onder a, b en c van de Wnb staat dat er regels gesteld kunnen worden met betrekking tot het geweer, de munitie en het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer. Deze regels zijn opgenomen in de artikelen 3.13, 3.14 en 3.16 van het Bnb.

Artikel 3.13 van het Bnb stelt eisen aan het kaliber en de uitvoering van geweren. In artikel 3.13, eerste lid is geregeld dat een geweer een gladde of een getrokken loop heeft. Verder is een geweer volgens artikel 3.13, vierde lid niet voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument in de nacht te schieten. De aanvrager wil gebruik maken van een luchtdrukgeweer kaliber 6.35 mm. Bij de toelichting op het Bnb is uitgelegd dat onder het begrip geweer, zoals bedoeld in de wet, ook het luchtdrukgeweer valt. Het luchtdrukgeweer voldoet echter niet aan de eisen zoals gesteld in artikel 3.13 van het Bnb. Hiervoor is een ontheffing nodig. Daarnaast wil de aanvrager gebruiken maken van kunstlicht om in de avond en nacht te kunnen schieten en een geluiddemper. Ook daarvoor is een ontheffing nodig.

Artikel 3.14 van het Bnb stelt eisen aan de gebruikte munitie. Uit lid 1 van dit artikel volgt dat de gebruikte munitie een kogelpatroon of hagelpatroon moet zijn. Een luchtdrukgeweer maakt gebruik van afwijkende munitie. Daarom dient artikel 3.14, eerste lid in deze ontheffing meegenomen te worden.

Artikel 3.16 van het Bnb houdt een verbod in om het geweer op specifieke locaties of tijdstippen te gebruiken. Volgens artikel 3.16, eerste lid, onder a is het verboden om een geweer voor zonsopgang en na zonsondergang te gebruiken. Uit artikel 3.16, eerste lid, onder b volgt een verbod om het geweer te gebruiken binnen de bebouwde kom of binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom of in de onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen. De aanvrager zou het beheer met name 's avonds en 's nachts willen uitvoeren, wanneer ratten actief zijn. Daarom is ook voor dit onderdeel ontheffing aangevraagd.

Uit artikel 3.26, eerste lid, onderdeel d, onder 5° volgt dat het in beginsel is toegestaan om het geweer te gebruiken bij de bestrijding van de Bruine rat. Op grond van artikel 3.26, derde lid, Wnb kunnen wij ontheffing verlenen van artikel 3.26, eerste lid, onderdeel b, en de krachtens artikel 3.26, tweede lid gestelde regels. Bij het verlenen van ontheffing voor het tweede lid, onderdeel b - voor zover er wordt afgeweken van de normale regels voor munitie - dient er rekening gehouden te worden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.

Voorkomen onnodig lijden

Bij de ontheffing dient rekening gehouden te worden dat voorkomen wordt dat elk in het wild levend dier dat gedood of gevangen wordt onnodig lijdt (artikel 3.24, lid 1, Wnb). Ook bij het gebruik van de aangewezen middelen is dit van overeenkomstige toepassing (artikel 3.24, lid 3, Wnb).

Overwegingen

Noodzaak rattenbestrijding

Ratten zijn cultuurvolgers en komen daardoor veelvuldig voor in de directe leefomgeving van mensen. Er kan gemakkelijk overlast ontstaan, omdat deze soorten gebruik maken van voedselaanbod en schuilgelegenheden die wij onbewust en onbedoeld voor ze creëren. Ratten zullen in de omgeving aanwezig blijven en kunnen snel in aantal toenemen als bovengenoemde factoren aanwezig zijn.

Deze soorten zijn van oudsher bestreden in het kader van het voorkomen van overlast en het beschermen van de volksgezondheid.

Er kunnen preventieve maatregelen tegen ratten genomen worden. Dit kan bijvoorbeeld door het beperken van de beschikbare schuilgelegenheden door het dichtmaken van kleine openingen in gebouwen. Het voedselaanbod kan ook preventief beperkt worden, bijvoorbeeld door afval in afgesloten containers op te slaan en voedsel voor ratten af te schermen of op te ruimen. Door het treffen van preventieve maatregelen kan rattenoverlast echter niet volledig voorkomen worden. Ratten maken bijvoorbeeld ook gebruik van erven, tuinen en boomgaarden, die niet preventief ongeschikt gemaakt kunnen worden. Ook is het hermetisch afsluiten van gebouwen of stallen niet altijd mogelijk of wenselijk. De actieve bestrijding van deze soorten blijft daarom noodzakelijk, aangezien niet alle overlast met de inzet van preventieve middelen kan worden voorkomen. Actieve bestrijding is vooral noodzakelijk op plaatsen met een hoger risico voor de volksgezondheid of voedselveiligheid, zoals op boerenerven en bij voedingsmiddelenbedrijven.

De bestrijding van ratten wordt vooral geassocieerd met het gebruik van klemmen of bestrijdingsmiddelen. Bestrijding van deze soorten met klemmen, welke in principe zijn aangewezen als een verboden middel, is mogelijk omdat in de wet een uitzondering is gemaakt voor het voorhanden hebben en gebruiken van klemmen die uitsluitend geschikt en bestemd zijn voor het vangen en doden van Bruine ratten. Het plaatsen van klemmen is beperkt effectief, mede doordat deze soorten de klemmen kunnen gaan mijden nadat soortgenoten zijn gevangen of nadat dieren uit een klem hebben weten te ontsnappen. Daarnaast zorgt de hoge reproductie van deze soorten dat in veel locaties de aantallen niet afdoende kunnen worden bestreden met enkel het plaatsen van dergelijke vangmiddelen. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen heeft ongewenste neveneffecten, omdat de toegepaste bestrijdingsmiddelen in het milieu en de voedselketen terecht komen. Hierdoor kan het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen negatieve effecten hebben op roofvogels, marterachtigen en huisdieren. Ook worden bepaalde bestrijdingsmiddelen geassocieerd met het onnodig lijden van ratten. Het gaat dan vooral om middelen die niet direct tot de dood leiden. In Europees verband wordt het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen daarom steeds verder beperkt. Voor professionele bestrijders is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen al grotendeels verboden. Vanaf 2023 wordt het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen bij rattenbestrijding algemeen beperkt, ook voor burgers.

Belangenafweging

De bestrijding van ratten is noodzakelijk gelet op het beschermen van de volksgezondheid en de gezondheid van vee. Het RIVM en het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD) geven aan dat ratten ziektekiemen bij zich kunnen dragen. Knaagdieren kunnen dierziekten als varkenspest, pseudovogelpest, trichinosis en de ziekte van Aujeszky (pseudorabiës) overdragen op dieren. In Nederland is voor mensen de overdracht van de ziekte van Weil (leptospirose) vooral een risico. Per jaar worden gemiddeld 30 gevallen van veelal ernstige leptospirose gediagnosticeerd. Een deel van deze besmettingen is wel in het buitenland opgelopen. Met name op boerenerven, bij voedingsmiddelenbedrijven en bij zwemwater is er een risico op verspreiding van ziektes en overlast. Vanwege deze risico's worden knaagdieren zowel preventief als actief bestreden.

Ook worden ratten aangeduid als een van de mogelijke oorzaken van stalbranden. Door te knagen aan kabels zou er kortsluiting kunnen ontstaan, met brand tot gevolg. Daarom wordt de bestrijding van knaagdieren genoemd in het Actieplan brandveilige veestallen 2018-2022. Het Actieplan is voortgekomen uit een convenant tussen de LTO Nederland, de Dierenbescherming, het Verbond van Verzekeraars, Brandweer Nederland en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en richt zich op het terugdringen van het aantal stalbranden. In het kader van het actieplan wordt gewerkt aan het borgen van *Integrated Pest Management (IPM)*, ofwel geïntegreerd plaagdierbeheer. Actieve bestrijding van plaagdieren kan een onderdeel zijn van IPM.

Wij hechten veel waarde aan volksgezondheid en (voedsel)veiligheid. Daarom achten wij de bestrijding van ratten noodzakelijk.

Gebruik van het geweer

Wij zien een luchtdrukgeweer als een geschikt middel om Bruine rat te bestrijden. Een luchtdrukgeweer is voldoende nauwkeurig voor de bestrijding van deze soorten. Een luchtdrukgeweer kan beter en stabiel worden afgestemd waardoor een meer correcte plaatsing van het schot mogelijk is en wat bijdraagt aan het voorkomen van onnodig lijden. Door het gebruik van middelen om in de nacht te schieten is de trefkans zeer hoog en kan de bestrijding veilig plaatsvinden. In verband met de veiligheid stellen wij eisen aan het gebruik van het luchtdrukgeweer; het kaliber en de minimale energie bij het verlaten van de loopmond. De schotkracht van het luchtdrukgeweer dient 25 joule of meer te bevatten. Hiermee is zeker dat het getroffen dier direct overlijdt en niet onnodig lijdt. Verder is het om redenen van veiligheid ongewenst om geweren te gebruiken die een schotkracht hebben van 80 joule of hoger. Dit is dan ook in de voorschriften opgenomen, zodat het risico op weerkaatsen van het afgevuurde projectiel bij een te hoge joule afdoende beperkt wordt. Ook stellen wij eisen aan het inschieten van het luchtdrukgeweer, dit ter voorkoming van onnodig lijden. Deze onderdelen zijn in de voorschriften opgenomen.

Een deel van de in de handel verkrijgbare luchtbukskogels zijn niet bedoeld of geschikt voor het doden van dieren en dienen enkel voor sportdoeleinden. Dit zijn de meeste in de handel verkrijgbare kogeltjes die een afgeronde vorm hebben (diaboolvorm, afgeronde top of zelfs geheel rond). Er zijn ook kogels in de handel welke zijn ontworpen voor schadebestrijdingsdoeleinden (soms op verpakking aangeduid als 'hunter' of 'pest control'). Vanuit het in de wet voorgeschreven verplichting om bij het vangen of doden van dieren te voorkomen dat dieren onnodig lijden (artikel 3.24, lid 1, Wnb) zien wij reden om nadere eisen te stellen aan het type kogel dat moet worden gebruikt voor het doden van Bruine rat. Bij het gebruik van het luchtdrukgeweer dient gebruik te worden gemaakt van munitie die geschikt is voor deze geweren en het beoogde doel, te weten het doden van dieren. Dit is opgenomen in de voorschriften. Wij achten het niet noodzakelijk om nadere eisen aan de munitie te stellen voor wat betreft de samenstelling gezien de hoge trefkans bij het gebruik van een luchtdrukwapen met kunstlicht. Voor hagelpatronen is in het Bnb voorgeschreven dat deze geen metallisch lood mogen bevatten, gelet op de bescherming van het milieu. Bij het gebruik van hagel belandt een aanzienlijk deel van de afgevuurde kogeltjes in het milieu. Door de lagere trefkans en de schadelijkheid van lood voor het milieu, zijn er extra voorwaarden gesteld. Door de hoge trefkans bij het gebruik van een luchtdrukgeweer is loodvervuiling geen significant risico. Het gebruik van loden munitie biedt juist voordelen voor de veiligheid, omdat loden kogels vervormen bij het treffen. Daarom wordt bij luchtdrukgeweren juist veel met loden munitie gewerkt.

Daarnaast dient de gebruiker van deze ontheffing in het bezit te zijn van een geldige jachtakte. Het is van belang dat degene die het luchtdrukgeweer hanteert, beschikt over voldoende kennis en kunde om het luchtdrukgeweer veilig en juist te gebruiken. In deze ontheffing is daarom voorgeschreven dat alleen een jachtaktehouder van de ontheffing gebruik mogen maken. Artikel 3.26, eerste lid van de Wnb stelt dat het gebruik van het luchtdrukgeweer, ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet, enkel is voorbehouden aan houders van een geldige jachtakte. In de Wnb zijn eisen gesteld voor het verlenen van een jachtakte. Artikel 3.28 schrijft voor dat de jachtakte alleen wordt verleend aan personen die een jachtexamen hebben afgelegd, gerechtigd zijn tot het uitvoeren van de jacht, een aansprakelijkheidsverzekering hebben en minimaal 18 jaar oud zijn. Het jachtexamen bestaat uit een theoretisch en een praktisch deel waarin de schietvaardigheid en de bekwaamheid in omgang met het luchtdrukgeweer wordt geëxamineerd (artikel 3.18, Bnb). Daarnaast zijn er weigeringsgronden voor een jachtakte opgenomen in artikel 3.28 en 3.28a van de Wnb. Deze weigeringsgronden houden verband met het beschermen van de openbare orde en de veiligheid. De jachtakte wordt niet verleend indien er gronden zijn om aan te nemen dat de aanvrager van de jachtakte een gevaar kan gaan vormen voor zichzelf, de openbare orde, of de veiligheid.

Het gebruik van het luchtdrukgeweer heeft in onze optiek ethische voordelen ten opzichte van alternatieve bestrijdingsmethodes. Bij rattenbestrijding mag gebruik gemaakt worden van klemmen. Ook mag er nog - in bijzondere situaties - gebruik worden gemaakt van chemische bestrijdingsmiddelen. Klemmen en bestrijdingsmiddelen zijn minder selectieve vormen van bestrijding dan afschot met het luchtdrukgeweer. Bij het gebruik van het luchtdrukgeweer vindt de bestrijding zeer gericht plaats. Onder de gestelde voorwaarden in deze ontheffing is zeker dat ratten direct sterven bij het treffen. Ongewenste milieuvervuiling en mogelijk onnodig lijden van dieren wordt met deze bestrijdingsmethode voorkomen.

Belangen veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu

Bij het verlenen van een ontheffing voor het gebruik van afwijkende munitie moet rekening gehouden worden met de belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu, zoals bedoeld in artikel 3.26, tweede lid, onder b van de Wnb. Op basis van bovenstaande overwegingen wordt op meerdere vlakken rekening gehouden met de belangen veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu. Ook bij de keuze van de munitie wordt rekening gehouden met de betreffende belangen. Het in dit besluit genoemde middel, het luchtdrukgeweer, is voor het beperken van de populaties van Bruine ratten het meest effectieve middelen dat bovendien ook vanuit dierenwelzijn te prefereren is boven meer dieronvriendelijke methodes zoals klemmen en (chemische) bestrijdingsmiddelen. Met het gebruik van het luchtdrukgeweer wordt geen onnodig lijden veroorzaakt. Bij het gebruik van het geweer worden de weidelijkheidsregels in acht genomen, zodat ook onder andere veiligheid hierin een aspect krijgt.

Begrenzing gebied

De ontheffing voor de bestrijding van Bruine rat is aangevraagd voor het erf en direct daaraan grenzende percelen van Loonbedrijf Woldring, Hoornsedijk 26 te Haren, waar de volksgezondheid en de gezondheid van aanwezig vee door de ratten in het geding raken. Hiervoor is een ontheffing aangevraagd voor het gebruik van het geweer buiten een regulier jachtveld. Wel stellen we de voorwaarde dat de rattenbestrijding enkel mag plaatsvinden met goedkeuring van de grondgebruiker.

Conclusie

In deze situatie is gezien voorgaande overwegingen aan de voorwaarden voldaan die zijn genoemd in de Wet natuurbescherming. Op basis van de overwegingen is dan ook besloten op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wnb een ontheffing te verlenen voor het gebruik van een luchtdrukgeweer ten behoeve van de bestrijding van Bruine rat. Enkel de ontheffinghouder in het bezit van een geldige jachtakte mag van deze ontheffing gebruik maken.

Het luchtdrukgeweer mag uitgerust zijn met een geluiddemper en ook tijdens de nachtperiode gebruikt worden, mits voorzien van een kunstmatige lichtbron of enig ander instrument om veilig in de nacht te kunnen schieten.

De ontheffing wordt verleend het bestrijden van Bruine rat op het erf en direct daaraan grenzende percelen van Loonbedrijf Woldring, Hoornsedijk 26 te Haren

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2027. Aan de ontheffing zijn voorschriften verbonden, tevens gelet op de belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.